

Till

2010-06-28

1 (4)

Rektor vid
Grundskola med årskurs 3 och/eller 5
Sameskola med årskurs 3 och/eller 5
Specialskola med årskurs 4 och/eller 6
Skolhuvudman

Insamling och uppföljning av resultat från de nationella proven i årskurs 3 och 5

- *Varför används inte begreppet godkänt i proven för årskurs 3 och 5?*
- *Varför står det inte någonstans hur många delprov eleven ska ha klarat för att ha uppnått målen i ämnet?*
- *Hur kan skolan sammanställa resultat för jämförelse med resultatet på nationell nivå?*

Frågor som dessa om insamling, sammanställning och utvärdering av resultat från de nationella proven ställs ofta till Skolverket från skolans huvudmän, rektorer och lärare. I denna information beskrivs Skolverkets modell för insamling av resultat från de nationella proven i årskurs 3 och 5 och hur resultat kan sammanställas och följas upp. På Skolverkets webbplats finns fler och liknande frågor besvarade i dokumentet ”Frågor och svar om ämnesproven i årskurs 3”.

Vad är nationella prov?

Nationella prov består av ämnesprov uppdelade på flera delprov. I grundskolan och sameskolan finns nationella prov för årskurserna 3 och 5 i ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk. För årskurs 5 finns även ämnesprov i engelska. Motsvarande gäller för årskurs 4 och 6 i specialskolan. För årskurs 9 och i specialskolans årskurs 10 finns ämnesprov i engelska, matematik, svenska och svenska som andraspråk samt i naturorienterade ämnen.

Varför används inte begreppet godkänt i proven för årskurs 3 och 5?

Begreppet ”godkänt” används endast vid betygssättning och i de årskurser där betyg sätts. I proven för årskurs 3 och 5 används begreppet ”nått kravnivån” för varje delprov.

Varför står det inte någonstans hur många delprov eleven ska ha klarat för att ha uppnått målen i ämnet?

Proven i årskurs 3 och 5 är inte konstruerade för sammanvägning. Varje enskilt uppnåendemål för årskurs 3 och 5 beskriver olika kunskaper och förmågor. För att det ska vara tydligt för elever, vårdnadshavare och lärare vilka mål som är uppnådda eller inte och vad undervisningen ska fokusera fortsättningsvis, finns ingen modell för sammanvägning.

Hur kan resultaten användas?

På den enskilda skolan kan resultatet användas för att uppmärksamma en elevs behov av särskilt stöd men också för att se vilket stöd lärare och arbetslag kan behöva för att förbättra undervisning och därmed också resultatet i t.ex. en klass.

På nationell nivå ger resultaten från proven en nationell bild av elevers måluppfyllelse och underlag för vilka insatser som kan behövas. Resultaten kan också relateras till internationella studier.

Skolverkets modell för resultatsammanställning

På uppdrag av Skolverket genomför Statistiska centralbyrån (SCB) totalinsamlingar av resultaten från de nationella proven i årskurs 3 och 5. Insamlingar sker för varje elev och för resultat på delprovsnivå dvs. om eleven nått eller inte nått kravnivån för delprovet. Om poäng finns på delprovet, vilket gäller för vissa av delproven för årskurs 3, samlas även totalpoäng in för delprovet.

Delprovets resultat redovisas i tabellsammanställningar över hur många elever som nått kravnivån för varje delprov i respektive ämnesprov. Redovisningen sker av det totala antalet elever och är uppdelat på kön och andra bakgrundsvariabler (se resultatrapport för respektive prov).

I de fall som poäng finns på delproven kommer Skolverket framöver även att redovisa antalet elever som uppnått maximalt antal poäng, vilket kan ge en mer detaljerad beskrivning av kunskapsnivån utifrån det mål som delprovet prövar.

Hur är relationen mellan provresultat och måluppfyllelse?

Ett ämnesprov prövar inte alla målen i ett ämne. Då skulle provet bli för omfattande. Vissa mål prövas varje gång och andra mål prövas i cykler. I den information som hör till proven finns beskrivet de olika målen som prövas. Proven är en kvalitetssäkrad bedömningsform och ett stöd för lärarens bedömning av elevens måluppfyllelse för de mål som prövas i proven.

Bedömningen av resultaten på ämnesproven i årskurs 3 och 5 kan användas dels summativt och dels formativt i undervisningen för att beskriva vilken kunskap eleven visar här och nu och vad undervisningen ska inriktas på framöver, för att eleven ska nå målen i årskurs 9.

Går det att följa resultaten över tid?

På nationell nivå finns en strävan efter att kunna följa resultat över tid, för vissa av målen som prövas i ämnesproven. I ämnesproven finns en sammanställning över vilka mål som prövas i varje delprov. Syftet med dessa sammanställningar är att få en överblick över delproven för varje år och därmed kunna jämföra resultaten på ett delprov som prövar samma mål över åren. För de mål som enbart prövas vissa år och återkommer i cykler kan jämförelsen ske mellan delproven de år som målen prövas.

Kan kunskapsprofilen i proven användas vid sammanställningar av måluppfyllelse?

I provmaterialet för ämnesproven i årskurs 3 och 5 finns underlag för en kunskapsprofil som läraren kan använda för att beskriva elevens kunskaper i ämnet (se exempel nedan). Kunskapsprofilen består av ett dokument för varje ämne. Kunskapsprofilen i ämnesproven är tänkt att underlätta bedömning och vara ett stöd för den fortsatta undervisningen. I kunskapsprofilen finns målen i ämnet beskrivna och där anges vilka av målen som prövas i provet. Läraren beskriver i kunskapsprofilen elevens prestationer på ämnesprovet och i undervisningen i övrigt. Utifrån

lärarens bedömning av elevens måluppfyllelse för varje enskilt mål kan kunskapsprofilen vara ett underlag vid sammanställningar av elevens måluppfyllelse.

Kunskapsprofilen kan användas som underlag vid utvecklingssamtal och vid utformandet av skriftliga individuella utvecklingsplaner (IUP). Den är också användbar vid överlämnande av elevunderlag till en mottagande lärare.

Exempel ur kunskapsprofil för ämnesprovet i matematik i årskurs 3, 2010:
(se: www.skolverket.se >Prov och bedömning >Nationella prov >Årskurs 3 >Matematik.)

Kunskapsprofil – Matematik vt 2010			
Elevens namn:			
Sammanfatta på den här sidan hur eleven lyckats i förhållande till mål att uppnå i matematik i slutet av årskurs 3.			
Mål att uppnå i årskurs 3	Delprovsresultat *	Lärarens kommentarer (bedömning av Åp3 + elevens övriga prestationer)	Måluppfyllelse **
Eleven skall			
<i>beträffande tal och talens beteckningar</i>			
▪ kunna läsa och skriva tal samt ange siffrors värde i talen inom heltalsområdet 0–1000 (Delprov D)	_____		
▪ kunna jämföra, storleksordna och dela upp tal inom heltalsområdet 0–1000 (Delprov E)	_____		
▪ kunna dela upp helheter i olika delar samt kunna beskriva, jämföra och namnge delarna som enkla bråk (Delprov E)	_____		
▪ kunna beskriva mönster i enkla talföljder (Delprov D)	_____		
▪ kunna hantera matematiska likheter inom heltalsområdet 0–20 (Delprov D)	_____		

Hur kan skolan sammanställa resultat för jämförelse med resultatet på nationell nivå?

I en av tabellerna för redovisning av resultaten presenterar Skolverket en sammanställning av elever som genomfört alla delprov för respektive ämnesprov och visar antalet delprov eleverna uppnått kravnivån i (se tabell nedan). Denna sammanställning av hur stor andel elever av totalantalet som uppnått eller inte uppnått kravnivån i olika antal delprov är en av flera indikatorer på måluppfyllelse och ger information om kunskapsnivån för de mål som provas i ämnesproven. Modellen kan användas även på lokal nivå.

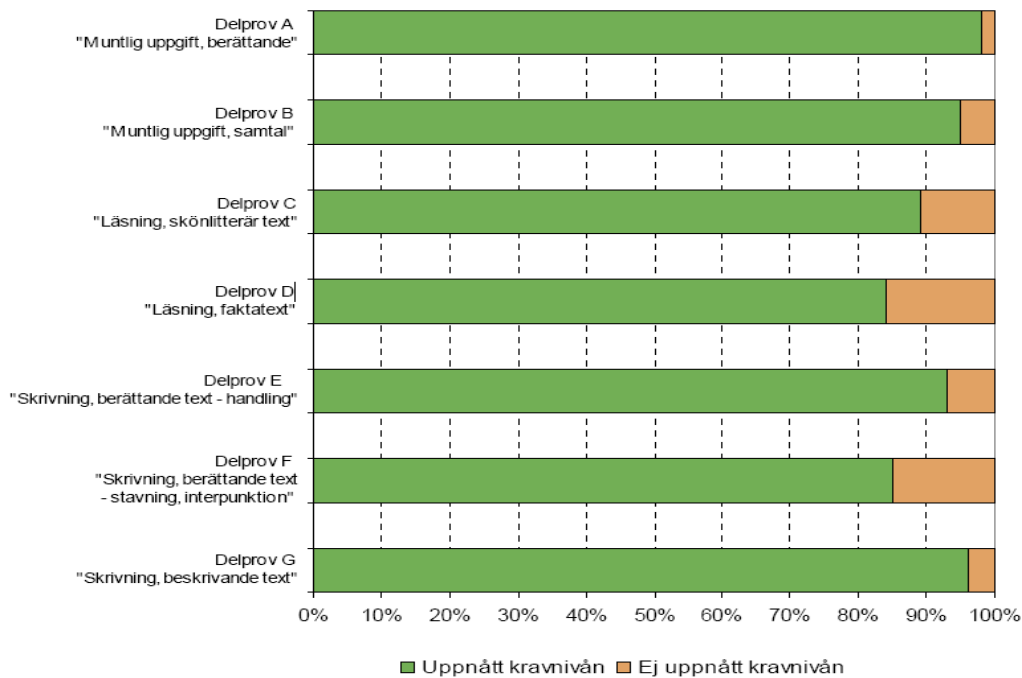
Tabell 1 Procentuell fördelning av elever som uppnått kravnivån i olika antal delprov i årskurs 5 2009. Endast elever som deltagit på alla delprov i respektive ämne (oberoende av gruppuppgiften i matematik och svenska) ingår i statistiken.

Antal delprov där eleven uppnått kravnivån	Engelska (procent)	Matematik (procent)	Svenska (procent)	Svenska som andraspråk (procent)
0	2,6	1,9	1,6	6,7
1	2,8	2,6	2,2	7,7
2	4,2	4,6	5,8	12,5
3	7,9	10,5	9,6	17,1
4	82,5	80,5	80,8	56,0

Resultat redovisas även på följande sätt

Tabell 2 resultat ämnesprovet i svenska i årskurs 3 2009.

Diagram 2. Andel elever som uppnår respektive inte uppnår kravnivån på de olika delproven i svenska.

Vill du veta mer?

Mer information finns i rapporter från resultatinsamlingar från ämnesproven i årskurs 3 och 5. Dessa rapporter sammanställs årligen och publiceras på Skolverkets webbplats: www.skolverket.se >Prov & bedömning >Nationella prov > Om nationella prov >Resultat.

I dokumentet ”Frågor och svar om ämnesproven i årskurs 3” finns frågor besvarade om bland annat bedömning och resultatinsamling. Läs mer på www.skolverket.se >Prov & bedömning >Nationella prov >Årskurs 3 >Frågor och svar.

Allmänna frågor om ämnesproven i årskurs 3 och 5 besvaras av Maj Götefelt, e-post: maj.gotefelt@skolverket.se

Frågor om resultaten från ämnesproven besvaras av Pär Millstam, e-post: par.millstam@skolverket.se (ämnesproven i årskurs 3) eller Helena Wintgren, e-post: helena.wintgren@skolverket.se (ämnesproven i årskurs 5).

Information om insamlingen finns på Statistiska centralbyråns (SCB) webbplats: www.scb.se/ap3 respektive www.scb.se/ap5. Under fliken Instruktioner finns bl.a. dokument om hur inrapportering ske.